СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Харизма і авторитет у культурних інституціях

Статус дисципліни – вільного вибору здобувача вищої освіти.
Викладач кафедри сценічного мистецтва і культури: Бурназова Віра Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри сценічного мистецтва і культури.
Рекомендовано – третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.
Необхідні передумови: знання теорії та методології культурологічних досліджень; володіння основами соціології культури, культурної антропології та теорії соціальних інституцій; навички наукового аналізу та роботи з першоджерелами.

1. Анотація:
Обсяг: загальна кількість годин – 120; кількість кредитів ЄКТС – 4.
Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня поглиблених знань про харизму та авторитет як культурні феномени; розвиток здатності здійснювати культурологічний аналіз механізмів формування, трансляції та інституціоналізації харизматичного авторитету в культурних інституціях; підготовка аспірантів до самостійного наукового дослідження феноменів харизми та авторитету в контексті культурологічного дискурсу і символічної влади.
Результати навчання дисципліни:
знати: класичні та сучасні концепції харизми та авторитету (М. Вебер, П. Бурдьє, Е. Шилз, Ч. Тейлор та ін.); механізми виникнення, функціонування і трансмісії харизматичного авторитету в культурних інституціях; типологію харизматичних особистостей і форм авторитету в різних культурно-інституційних контекстах;
вміти: застосовувати теоретико-методологічні підходи культурології для аналізу феноменів харизми та авторитету; здійснювати порівняльний аналіз цих феноменів у різних культурних інституціях (музеї, театри, університети, культурні фонди); виявляти зв'язок між харизматичним авторитетом і процесами культурної легітимації та трансформації;
здатен продемонструвати: навички побудови культурологічного наративу про харизму та авторитет із залученням міждисциплінарних підходів; здатність критично аналізувати першоджерела та наукову літературу з проблематики курсу;
володіти навичками: самостійного наукового дослідження феноменів харизми та авторитету в культурних інституціях; підготовки академічних текстів (статей, тез, розділів дисертації) за тематикою курсу.
Зміст дисципліни: Тема 1. Харизма та авторитет як культурологічні поняття: концептуалізація і дослідницькі традиції. Тема 2. Веберівська теорія харизматичного панування та її рецепція в культурологічному дискурсі. Тема 3. Символічна влада, капітал і авторитет у концепції П. Бурдьє: культурологічний вимір. Тема 4. Механізми конструювання харизматичного авторитету: ритуал, міф і символ у культурних інституціях. Тема 5. Харизма і культурна легітимація: роль інституцій у відтворенні авторитету. Тема 6. Порівняльний аналіз харизматичного авторитету в різних культурних інституціях (музей, театр, університет). Тема 7. Деконструкція харизми та авторитету: критичні підходи і сучасні інтерпретації феномену. Тема 8. Харизма і авторитет у цифровому культурному просторі: трансформації та нові форми. Тема 9. Гендерний вимір харизми та авторитету в культурних інституціях. Тема 10. Харизматичне лідерство та інституційні зміни: культурологічний аналіз сучасних кейсів.
Форма підсумкового контролю: залік.
Засоби діагностики успішності навчання: виступи на практичних заняттях та участь у семінарах-дискусіях; аналітичні есе за темами курсу; наукові доповіді / презентації / постери з проблематики харизми та авторитету; поточний контроль за темами; підсумкове тестування (модульний контроль).
Мова навчання: українська.

2. Оцінювання:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	**МК (тест)**	**Сума**
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	**100**

Розподіл балів за видами робіт:

Види робіт, що оцінюються в балах	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	**Усього**
Виступ на практичному занятті / участь у семінарі-дискусії	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Аналітичне есе за темою	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Наукова доповідь / презентація / постер	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Поточний контроль (за темами)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Модульний контроль (тестування)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50
Всього з дисципліни											**100**

Критерії оцінювання видів робіт:

Виступ на практичному занятті / участь у семінарі-дискусії (максимум 2 бали за тему): 2 бали – виступ змістовний та аргументований, спирається на теоретичні концепції курсу (харизма, авторитет, символічна влада, легітимація), залучені наукові першоджерела, здобувач активно й конструктивно бере участь у дискусії, відстоює наукову позицію; 1 бал – виступ частково аргументований, теоретичні концепції залучено фрагментарно, участь у дискусії пасивна або з суттєвими недоліками; 0 балів – завдання не виконано або не подано.

Аналітичне есе за темою (максимум 1 бал за тему): 1 бал – коректно застосовано категоріальний апарат курсу (харизма, авторитет, символічна влада, легітимація), здійснено самостійний аналіз, використані актуальні наукові джерела, витримано академічний стиль та логічну структуру; 0 балів – роботу не подано або вона не відповідає вимогам.

Наукова доповідь / презентація / постер (максимум 1 бал за тему): 1 бал – матеріал структурований і переконливий, тему розкрито у відповідному жанрі (доповідь,

презентація або постер) із залученням конкретних прикладів харизматичного авторитету в культурних інституціях та теоретичних концепцій курсу, наявні посилання на джерела; 0 балів – роботу не подано або вона не відповідає встановленому формату.

Поточний контроль (максимум 1 бал за тему): проводиться у формі усного опитування або письмової перевірки за матеріалом поточної теми. 1 бал – відповідь правильна, демонструє розуміння матеріалу, понятійний апарат курсу використано коректно; 0 балів – відповідь відсутня, неправильна або не відповідає темі.

Модульний контроль (тестування) (50 балів): тестове завдання, що охоплює весь зміст дисципліни. 45–50 балів – правильно виконано 90–100% тестових завдань, відмінне знання теоретичного матеріалу та концептуального апарату курсу; 35–44 бали – правильно виконано 70–89% завдань, матеріал засвоєно на достатньому рівні; 25–34 бали – правильно виконано 50–69% завдань, базові знання наявні, але є суттєві прогалини; 1–24 бали – правильно виконано менше 50% завдань, матеріал засвоєно недостатньо; 0 балів – роботу не подано або завдання не виконані.

Критерії оцінювання заліку:

“Відмінно / зараховано” (90–100 балів): здобувач демонструє системне розуміння концепцій харизми та авторитету (Вебер, Бурдьє, Шилз, Тейлор та ін.); вільно застосовує культурологічні методи до аналізу харизматичного авторитету в культурних інституціях; виконує всі види навчальних завдань якісно та у встановлені терміни; виявляє здатність до самостійного наукового аналізу та критичного мислення.

“Добре / зараховано” (74–89 балів): здобувач добре орієнтується в теоретичному матеріалі курсу, в цілому правильно застосовує методологічні підходи та понятійний апарат; виконує завдання належним чином, допускаючи окремі неточності, що не впливають на загальну якість роботи.

“Задовільно / зараховано” (60–73 бали): здобувач засвоїв основний матеріал курсу на базовому рівні; відтворює теоретичні положення з суттєвими прогалинами; застосування категоріального апарату потребує покращення; частина завдань виконана з недоліками або із запізненням.

“Незадовільно / не зараховано” (0–59 балів): здобувач не засвоїв матеріал курсу на достатньому рівні; не виконав або виконав неналежним чином значну частину навчальних завдань; не демонструє розуміння ключових концепцій харизми та авторитету в культурних інституціях.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за шкалою КНУТД	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно / зараховано	90–100	A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре / зараховано	82–89	B	Вище середнього рівня з кількома помилками
	74–81	C	В загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
Задовільно / зараховано	64–73	D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60–63	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
Незадовільно / не зараховано	35–59	FX	З можливістю повторного складання
	0–34	F	З обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3. Політика:

Академічна доброчесність: усі письмові роботи виконуються самостійно та перевіряються на унікальність. Некоректне використання штучного інтелекту без зазначення прирівнюється до плагіату і тягне анулювання роботи або зниження оцінки до 50%.

Терміни виконання завдань: есе подаються у визначені терміни. Запізнення без поважної причини знижує оцінку на 20% за кожен тиждень прострочення. Тема та план наукової доповіді погоджуються з викладачем не пізніше третього тижня навчання.

Відвідуваність: семінари-дискусії є ключовою формою поточного контролю і не можуть бути повністю замінені письмовими роботами.

Перездача: допускається за наявності документально підтвердженої поважної причини (хвороба, академічна мобільність, непередбачені обставини).

Неформальна освіта: за погодженням з викладачем здобувачі можуть зарахувати участь у верифікованих наукових заходах (конференції, семінари, літні школи) з тематики харизми, авторитету, символічної влади або культурної політики як еквівалент окремого практичного завдання.